

1

Ammatillisten oppilaitosten lakkauttaminen ja perustaminen

1.1.2013 alkaen

HEL 2012-003496 T 12 00 01

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättäne esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi seuraavaa:

Helsingin palvelualueiden oppilaitos, Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos ja Helsingin tekniikan alan oppilaitos lakkautetaan 31.12.2012 ja 1.1.2013 perustetaan uusi ammatillinen oppilaitos, johon kootaan kaupungin järjestämä opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus. Ammatilliseen oppilaitokseen siirretään myös opetusviraston nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjan nuorten työpajatoiminta sekä osa perusopetuslain mukaisesta lisäopetuksesta.

Lisäksi perustetaan ammatillinen aikuisoppilaitos (kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen tarkoittama aikuiskoulutuskeskus), johon kootaan näyttötutkintoperusteinen ammatillinen aikuiskoulutus ja muu ammatillinen koulutus. Tähän liittyen ammatilliseen aikuisoppilaitokseen siirretään nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjalla toimivan oppisopimustoimiston järjestämä oppisopimuskoulutus sekä työelämän kehittämistehtävät.

Esittelijä

Perustettavien ammatillisen oppilaitoksen ja ammatillisen aikuisoppilaitoksen nimistä päätetään erikseen.

Tarkoitus on, että ammatillisten oppilaitosten johtokunnat lakkautetaan 31.12.2012 lukien. Esitys ammatillisten oppilaitosten johtokuntien lakkauttamisesta uudelleenorganisoinnin yhteydessä perustuu siihen, että ammatillisten oppilaitosten johtokunnille on jäänyt vähän tehtäviä, joista johtokunta päättää, ja osa tehtävistä on siirtynyt muille toimielimille lakimuutosten johdosta. Lisäksi opetustoimen johtosäännössä johtokunnille määriteltyä tehtävää tukea ja kehittää oppilaitoksen antamaa opetusta ja kasvatusta sekä edistää oppilaitoksen sekä yhteiskunnan välistä yhteistyötä toteuttavat osaltaan muut toimielimet ammatillisessa koulutuksessa. Näitä toimielimiä ovat ammattiosaamisen toimikunta näyttöjen suunnittelussa ja toteuttamisessa, opiskeluoikeustoimikunta opiskelijan kurinpitoa ja opiskeluoikeutta koskevissa asioissa, ammatilliset neuvottelukunnat koulutuksen ja työelämän yhteistyön kehittämisessä sekä oppilaskunta opiskelijoiden lakisääteisessä kuulemisessa.

Samalla on tarkoitus, että opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston tilalle perustetaan 1.1.2013 alkaen kahdeksi erillistä jaostoa, toinen perusopetusta sekä toinen nuoriso- ja aikuiskoulutusta varten. Nuoriso- ja aikuiskoulutusta varten perustettava toimielin lisäksi toisen asteen koulutuksen, sekä lukio- ja ammatillisen koulutuksen painoarvoa kaupungin päätöksenteossa. Helsingin kaupunki on Suomen suurin toisen asteen koulutuksen järjestäjä, mistä syystä sen järjestämällä lukio- ja ammatillisella koulutuksella on myös valtakunnallista merkitystä sekä nuorten ja aikuisten koulutuksessa. Lisäksi työelämän ja yhteiskunnan nopeat ja jatkuvat muutokset edellyttävät toisen asteen koulutuksen kehittämistä.

Perustettavissa ammatillisessa oppilaitoksessa ja ammatillisessa aikuisoppilaitoksessa toimivat lakisääteiset ammattiosaamisen toimikunta ja opiskeluoikeustoimikunta, jotka ovat kyseisten oppilaitosten yhteisiä. Samalla oppilaitosten yhteyksiä ympäröivään yhteiskuntaan ja työelämään vahvistetaan asettamalla jokaiselle koulutuslalle lautakunnan jaoston nimeämät ammatilliset neuvottelukunnat.

Ammatillisessa oppilaitoksessa opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus on tarkoitus organisoida neljään toimialaan, jotka ovat hyvinvointialat, palvelu- ja kulttuurialat, tekniset palvelut sekä teollisuus ja logistiikka. Nykyisten oppilaitosten koulutusalat jakaantuisivat näille toimialoille seuraavasti:

- Hyvinvointialat: sosiaali- ja terveysala: lähihoitaja, lääkeala, hammas-tekniikka; hiusala ja kauneudenhoitoala

- Palvelu- ja kulttuurialat: matkailu-, ravitsemis- ja talousala, elintarvikeala, tekstiili- ja vaatetusala, kulttuuriala (AV-viestintä)

- Tekniset palvelut: kiinteistöpalvelut, laboratorioala, maan-mittausala, painoviestintä, pintakäsittelyala, prosessiteollisuus, puuala, suunnitteluassistentti, sähkö- ja automaatiotekniikka, talotekniikka, tieto- ja tieto-liikennetekniikka, turvallisuusala, verhoilu- ja sisustusala

- Teollisuus ja logistiikka: kone- ja metalliala, rakennusala, autoala ja logistiikka.

Ammatilliseen oppilaitokseen kootaan samaan yksikköön ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, perusopetuksen lisäopetus ja nuorten työpajatoiminta.

Ammatillisella oppilaitoksella ja ammatillisella aikuisoppilaitoksella on yhteisiä tukipalveluja, jotka palvelevat kummankin tarpeita.

Tarkoitus on, että perustettavilla ammatillisella oppilaitoksella ja ammatillisella aikuisoppilaitoksella on yhteinen rehtori.

Tarkoitus on myös, että ammatillisen oppilaitoksen toimialoja ja ammatillista aikuisoppilaitosta johtavat rehtorin alaisuudessa toimialarehtorit.

Opetussuunnitelmaperusteisen koulutuksen osalta nykyisten kolmen oppilaitoksen yhdistäminen yhdeksi ammatilliseksi oppilaitokseksi ja samalla näyttötutkintoperusteisen ammatillisen aikuiskoulutuksen ml. oppisopimuskoulutuksen kokoaminen omaksi ammatilliseksi aikuisoppilaitokseksi yhteisen hallinnon ja yhteisten tukipalveluiden alle mahdollistavat sekä ydinprosessien että tukipalvelujen palvelukyvyyn parantamisen nykyresurssein, aikuiskoulutuksen aseman vahvistamisen ja sen kilpailu- ja palvelukyvyyn parantamisen sekä Helsingin kaupungin ammatillisen koulutuksen vahvemman järjestäjäroolin. Koulutustakuun toteuttamista ja siihen liittyvän palvelun yhteenniveltämistä palvelee perusopetuksen jälkeisten valmistavien koulutusten ml. perusopetuksen lisäopetuksen ja nuorten työpajatoiminnan kokoaminen omaan yksikköön oppilaitoksessa. Opiskelijavalinnan sekä ohjaus- ja tukipalveluiden hallinnollinen keskittäminen mahdollistavat tasalaatuiset palvelut opiskelijoille.

Esitys poikkeaa Rauhalan ehdotuksista niiltä osin, jotka koskevat kunnallista liikelaitosta ammatillisen oppilaitoksen ylläpitomallina, aikuislukion asemaa osana aikuiskoulutusyksikköä ja opetussuunnitelmaperusteisen koulutuksen jakautumista toimialoille.

Kunnallinen liikelaitos ammatillisen oppilaitoksen ylläpitomallina ei välttämättä toisi sellaista autonomiaa ja joustavuutta ammatillisten oppilaitosten toimintaan kuin Rauhala esittää. Myös kunnallista liikelaitosta sitoo esimerkiksi kaupungin täyttölupamenettelyt ja muut määräykset. Lisäksi liikelaitosmalli sisältää rahoitusriskin ammatillisen koulutuksen toteuttamisen näkökulmasta, kuten Rauhala toteaa. Siirtyminen kolmen oppilaitoksen organisaatiosta kunnalliseksi liikelaitokseksi toisi mukanaan suuren muutoksen nykyiseen toimintakulttuuriin ja toimintatapoihin. Rauhalan ehdottama taloudellisuuteen kannustava nettobudjetointi on mahdollista toteuttaa myös opetusviraston alaisessa ammatillisessa oppilaitoksessa.

Rauhalan ehdotus aikuislukion siirtämisestä osaksi ammattiopiston aikuiskoulutusyksikköä ei ole perusteltua aikuislukion perustehtävän, lukiokoulutuksen järjestämisen näkökulmasta, vaikkakin aikuislukion ja ammatillisen aikuiskoulutuksen läheinen yhteistyö hyödyttäisi esimerkiksi maahanmuuttajakoulutuksen toteuttamista. Samoin ammattitaitoa täydentävien opintojen (atto-aineet) siirtäminen aikuislukioon ei ole perusteltua, sillä nykyisissä ammatillisen

peruskoulutuksen tutkintojen perusteissa korostetaan atto-aineiden integroimista aiempaa kiinteämmin ammatillisiin opintoihin. Aikuislukiossa atto-aineiden integroiminen ammatillisiin opintoihin vaikeutuisi entisestään.

Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen organisoimiseksi eri toimialoille Rauhala ehdottaa nykyisen oppilaitosjaon säilyttämistä eli Helpaa, Hesotea ja Heltechsiä. Jos tämä jako säilytettäisiin, epäsuhta opiskelijamäärissä toimialojen välillä lisääntyisi nykyisestä aikuisopiskelijoiden siirtyessä ammatilliseen aikuisoppilaitokseen. Hesotessa on määrällisesti eniten aikuiskoulutusta ja Heltechissä vähiten kokonaisopiskelijamäärään suhteutettuna. Näin Heltechin toimiala suurenisi uudessa organisaatiossa Helpaan ja Hesoteen verrattuna. Opiskelijamääriltään tasapainoiset toimialat ovat perusteltuja johtamisen, opetuksen ja opiskelijahuoltopalveluiden näkökulmasta.

Opetussuunnitelmaperusteisen koulutuksen jakaantuminen neljälle toimialalle mahdollistaa paremmin yhteisen toimintakulttuurin luomisen uudessa oppilaitoksessa. Nykyisissä oppilaitoksissa ja myös eri koulutusyksiköissä on oma toimintakulttuurinsa ja omat toimintatapansa, jotka saattaisivat helposti säilyä erillisinä, jos koulutusalojen sijoittumista toimialoille ei muutettaisi nykyisestä. Esitetyt neljä toimialaa ovat tarkoituksenmukaisia ja tuottavat synergiaa myös työelämän ja opintojen näkökulmasta, sillä toimialoille sijoittuvat koulutusalat ja tutkinnot tarjoavat mahdollisuuksia muodostaa työelämälähtöisiä opintokokonaisuuksia. Niiden pohjalta pystytään suunnittelemaan pitkällä aikavälillä myös ammatillisen koulutuksen tilaratkaisuja tavoitteena toimipisteiden määrän vähentäminen.

Tukipalveluiden tuottaminen yhteisesti ammatilliselle oppilaitokselle ja ammatilliselle aikuisoppilaitokselle mahdollistaa toiminnan yhdenmukaistamista ja poistaa nykyisen organisaation päällekkäisiä toimintoja. Näiden palveluiden keskittäminen samaan yksikköön kehittää myös ammatillisen koulutuksen toteuttamisessa tarvittavaa erityisosaamista.

Ammatillisen koulutuksen uudelleenorganisointi ei lisää ammatillisen koulutuksen kustannuksia nykyiseen verrattuna. Uudistuksella tavoitellaan laadukkaampaa ja tuloksellisempaa toimintaa. Myöskään henkilöstöresurssit kokonaisuudessaan eivät määrällisesti muutu. Muutoksen lähtökohtana on, että vakinaisen henkilöstön palvelussuhde kaupunkiin säilyy ja että ketään ei irtisanota uudelleenorganisoinnin vuoksi. Henkilöstösuunnitelma on esitetty liitteessä 2.

Ammatillisen koulutuksen uudelleenorganisoinnin valmisteluprosessi käynnistyi keväällä 2011, jolloin henkilöstölle tiedotettiin asiasta. Selvitystyön tukena toimi syksyllä 2011 seurantaryhmä, jossa oli

edustettuina eri henkilöstöryhmät, luottamushenkilöt, työsuojelu, oppilaitosten rehtorit ja opetusviraston hallinto. Tämä ryhmä jatkoi toimintaansa myös päätösesityksen valmistelun tukena. Syksystä 2011 henkilöstön käytössä on ollut vuorovaikutteinen viestintäkanava Fronterissa, jossa henkilöstö on voinut esittää nimettömänä kysymyksiä uudelleenorganisoinnista ja käydä keskustelua asiasta. Rauhalan selvityksen loppuraportti julkaistiin 31.1.2012 opetusviraston internet-sivuilla. Selvitystä ja siitä tehtyjä johtopäätöksiä esiteltiin henkilöstötilaisuuksissa helmikuun alussa. Henkilöstön kaupungin yhteistoimintasopimuksen mukaisissa tilaisuuksissa esille tulleita kannanottoja on otettu huomioon uudelleenorganisointia valmisteltaessa.

Opetusvirasto pyysi 16.3.2012 mennessä ammatillisten oppilaitosten johtokunnilta lausunnot ammatillisen koulutuksen uudelleenorganisoinnista (liite 1). Johtokuntien oli kuultava oppilaskuntia lausuntoa antaessaan.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 11 kohdan mukaan kaupunginvaltuuston tehtävänä on sen lisäksi, mitä erikseen on säädetty tai määrätty tai mikäli tehtävää ei ole annettu muulle viranomaiselle, päättää opetustoimeen kuuluvan oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta opetuslautakunnan annettua asiasta lausuntonsa. Opetustoimen johtosäännön 5 §:n 14 kohdan mukaan opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston tehtävänä on oman kieliryhmänsä osalta, ellei toisin ole määrätty, päättää koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista.

Esittelijä

linjanjohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Liisa Pohjolainen, linjanjohtaja, puhelin: 310 86850
liisa.pohjolainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Ammatillisten oppilaitosten johtokuntien lausunnot](#)
- 2 [Henkilöstösuunnitelma](#)

Päätöshistoria

[Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 20.03.2012 § 27](#)

HEL 2012-003496 T 12 00 01

Päätös

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti esittää opetuslautakunnalle sekä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle esitettäväksi seuraavaa:

Helsingin palvelualueiden oppilaitos, Helsingin sosiaali- ja terveysalan oppilaitos ja Helsingin tekniikan alan oppilaitos lakkautetaan 31.12.2012 ja 1.1.2013 perustetaan uusi ammatillinen oppilaitos, johon kootaan kaupungin järjestämä opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus. Ammatilliseen oppilaitokseen siirretään myös opetusviraston nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjan nuorten työpajatoiminta sekä osa perusopetuslain mukaisesta lisäopetuksesta.

Lisäksi perustetaan ammatillinen aikuisoppilaitos (kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen tarkoittama aikuiskoulutuskeskus), johon kootaan näyttötutkintoperusteinen ammatillinen aikuiskoulutus ja muu ammatillinen koulutus. Tähän liittyen ammatilliseen aikuisoppilaitokseen siirretään nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjalla toimivan oppisopimustoimiston järjestämä oppisopimuskoulutus sekä työelämän kehittämistehtävät.

Käsittely

[20.03.2012 Ehdotuksen mukaan](#)

Esittely.

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

linjanjohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Liisa Pohjolainen, linjanjohtaja, puhelin: 310 86850
liisa.pohjolainen(a)hel.fi